

Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş qızıl sikkələr hazırlanacaq

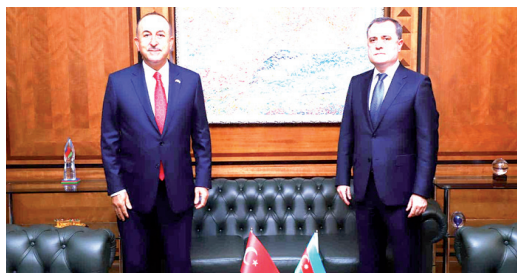

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş qızıl sikkələr hazırlanacaq.

Bu barədə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə

bağlı Tədbirlər Planında deyilir.

Eyni zamanda plana əsasən, Azərbaycan Respublikasının "Heydər Əliyev - 100" yubiley medalının təsis edilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan və Türkiyə XİN rəhbərlərinin telefon danışığı olub

Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov arasında telefon danışığı olub.

Bu barədə Türkiyə XİN-dən bildirilib. Qeyd olunub ki, danışığ zamanı Türkiyə-Azərbaycan-Türkmənistan liderlərinin Zirvə toplantısına hazırlıq müzakirə edilib.

Sürücülük vəsiqəsi tələb olunacaq

Moped sürənlər məsuliyyətdən yayına bilməyəcəklər

Azərbaycanda moped idarə etmək üçün sürücülük vəsiqəsi tələb olunacaq. Bu, "Yol hərəkəti haqqında" qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb. Qanun layihəsinə əsasən, dəyişikliyə görə

konstruktiv maksimal sürəti 50 km/saatdan artıq olan bütün nəqliyyat vasitələrinin dövlət qeydiyyat nişanı ilə təmin edilməsi və sürəti 50 km/saatdan çox olan mopedçilərin sürücülük vəsiqəsi alması təklif edilir.

(səh.3)

№ 217 (5738), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

29 noyabr 2022-ci il (çərşənbə axşamı)

2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı təsdiq edilib

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı"nın təsdiq edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Qeyd edilir ki, Bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilən Tədbirlər Planında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin əlaqələndirilməsini və icrasına nəzarəti Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası heyətə keçirsin.

Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisinin ABŞ-a səfəri başlayıb

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kerim Vəliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Amerika Birləşmiş Ştatlarında səfərdədir.

Müdafiə Nazirliyindən "Şərq"ə verilən məlumata görə, səfər zamanı nümayəndə heyətinin ABŞ-ın hərbi rəhbərliyi və "Ştatla Tərəfdaşlıq Proqramı" çərçivəsində Oklahoma ştatında görüşlərin keçirilməsi planlaşdırılır.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində Azərbaycan Ordusu ilə Oklahoma Milli Qvardiyası arasında əməkdaşlığın 20 illiyi münasibətilə bir sıra tədbirlər təşkil olunacaq.

Vaşinqton sülhə çağırır

Filip Riker: ABŞ Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesinə bütün vasitələrlə dəstək verməyə hazırdır

Dünən xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə ABŞ Dövlət Departamentinin Qafqaz danışıqları üzrə baş müşaviri Filip Riker arasında görüş keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyindən "Şərq"ə verilən xəbəre görə, görüş zamanı, Azərbaycan-Er-

mənistan normalaşma prosesi, Vaşinqton görüşü də daxil sülh müqaviləsinin elementləri üzrə aparılan ikitərəfli danışıqlar və bundan irəli gələn məsələlər, kommunikasiyaların açılması və delimitasiya prosesi üzrə cari vəziyyət müzakirə olunub. Nazir Ceyhun Bayramov üçtərəfli bəyanat

çərçivəsində Ermənistanın hələ də öhdəliklərini yerinə yetirmədiyini, qüvvələrini Azərbaycan ərazilərindən tam çıxarmadığını, mına təhdidlərini davam etdirdiyini, öhdəliklərə zidd olaraq Laçın yolundan hərbi məqsədlər üçün istifadə olunduğunu diqqətə çatdırıb.

(səh.2)

Rus sülhməramlıları bölgədən çıxarılmalıdır

Bölgəni qana bulamaq üçün fürsət gözləyirlər, təhlükəli planlar qururlar

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi Rusiyanın Müdafiə Nazirliyinə etirazını bildirib. Nazirlikdən vurğulanı ki, Rusiyaya məxsus qurumların rəsmi informasiyalarında Qarabağ iqtisadi rayonunun "Dağlıq-Qarabağ ərazisi" kimi qeyd edilməsi yolverilməzdir.

Rusiya sülhməramlı kontingentinin diqqətinə çatdırılıb ki, yaşayış məntəqələrimizin adlarının düzgün toponimlərlə ifadə edilməsi zəruridir: "Rusiya Federasiyasının Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində dərc olunan rəsmi məlumatda "Mardakert" və "Martuni" kimi adlandırılan yaşayış məntəqələrinin adları Ağdərə və Xocavənddir".

(səh.3)

"Azərbaycan sülh müqaviləsinə aid təkliflərimizə cavab verib"

Ararat Mirzoyan detallar barədə əlavə məlumat verməyib

Rəsmi irəvan dünən Azərbaycanın sülh müqaviləsi üçün Ermənistan tərəfindən irəli sürülən təkliflərə cavabını alıb.

APA "Armenpress"ə istinadən xəbər verir ki, bunu Ermənistan XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan deyib.

Ararat Mirzoyan detallar barədə əlavə məlumat verməyib.

Xatırladaq ki, Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin 7 noyabr tarixindəki görüşündə erməni tərəfinin təklifləri təqdim olunub.

13 erməni hərbcisinin meyiti qarşı tərəfə təhvil verilib

On üç erməni hərbcisinin meyiti qarşı tərəfə təhvil verilib.

Bu barədə "Report"a Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasından bildirilib.

2022-ci ilin 12-13 sentyabr tarixlərində Azərbaycan-Ermənistan sərhədində baş vermiş hərbi əməliyyatlar zamanı həlak olmuş erməni hərbi qulluqçularına aid meyitlərin axtarışı prosesi davam etdirilib.

Ərazidə aparılmış axtarış tədbirləri nəticəsində aşkar olunmuş Ermənistan hərbcilərinə məxsus 13 cəsəd cari ilin noyabrın 28-də Azərbaycanın Hərbi Prokurorluğunun əməkdaşlarının iştirakı ilə baxış keçirildikdən və onların üzərində hər hansı zorakılıq əlamətlərinin olmaması müəyən edildikdən sonra beynəlxalq humanitar hüquq normalarına uyğun qaydada Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin vasitəçiliyi ilə qarşı tərəfə təhvil verilib.

Ölən yoxdur

Son sutkada 13 nəfər koronavirusa yoluxub

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına son sutkada 13 yeni yoluxma faktı qeyd alınıb, 20 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, ölən olmayıb. Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 824 245 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 813 996 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9 976 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 273 nəfərdir.

Azərbaycan Respublikasında COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət			
Ünvanı	Bu gün	28.11.2022	
Yeni yoluxma sayı	824 245	13	
Son 24 saatda	813 996	20	
Yeni sağalma sayı	273	652	
Son 24 saatda	7 371 423	0	
Son 24 saatda	9 976		

"Naxçıvanda bütün nazirliklər ləğv olunmalıdır"

Fərenc Quliyev: "Korrupsiyaya qarşı aparılan mübarizə sonadək aparılmalıdır"

(səh.4)

Avropa İttifaqı formatı daha məqbuldur

"Azərbaycan öz tərəfdaşları ABŞ və Böyük Britaniya ilə Fransanın aqressivliyinə son qoyulması üçün çalışmalıdır"

(səh.4)

Vaşinqton görüşü ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət Departamentinin Qafqaz danışıqları üzrə baş müşavirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 28-də ABŞ Dövlət Departamentinin Qafqaz danışıqları üzrə baş müşaviri Filip Riker arasında görüş keçirilib.

Filip Riker ABŞ dövlət katibi Antoni Blinkenin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırıb.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Antoni Blinkene çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması, sülh müqaviləsi üzrə danışıqların aparılması ilə bağlı xarici işlər nazirləri səviyyəsində Vaşinqtonda keçirilmiş görüş ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

ABŞ dövlət katibi Antoni Blinkenin Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması prosesini daim diqqətdə saxlaması yüksək qiymətləndirildi.

Vaşinqton sülhə çağırır

Filip Riker: ABŞ Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesinə bütün vasitələrlə dəstək verməyə hazırdır

Dünən xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə ABŞ Dövlət Departamentinin Qafqaz danışıqları üzrə baş müşaviri Filip Riker arasında görüş keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyindən "Şərq"ə verilən xəbərə görə, görüş zamanı, Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesi, Vaşinqton görüşü də daxil sülh müqaviləsinin elementləri üzrə aparılan ikitərəfli danışıqlar və bundan irəli gələn məsələlər, kommunikasiyaların açılması və delimitasiya prosesi üzrə cari vəziyyət müzakirə olunub.

Nazir Ceyhun Bayramov üçtərəfli bəyanat çərçivəsində Ermənistanın hələ də öhdəliklərini yerinə yetirmədiyini, qüvvələrini Azərbaycan ərazilərindən tam çıxarmadığını, mina təhdidlərini davam etdirdiyini, öhdəliklərə zidd olaraq Laçın yolundan hərbi məqsədlər üçün istifadə olunduğunu diqqətə çatdırıb. O, qeyd edilən destruktiv addımların qarşısının alınmasının vacib olduğunu vurğulayıb. Nazir eyni zamanda,

Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin reintegrasiyası məsələsi üzrə ölkəmizin baxışları barədə qarşı tərəfə məlumat verib.

Filip Riker ABŞ tərəfinin normalaşma prosesinə bütün vasitələrlə dəstək verməyə hazır olduğunu bildirib. O, sülh müqaviləsinin elementləri üzrə aparılan danışıqların əhəmiyyət

daşdığını, bölgədə sülh və əmin-amanlığın təmin edilməsinin zəruri olduğunu diqqətə çatdırıb.

Tərəflər, həmçinin ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif aspektləri və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

AZƏRTAC-ın idarə Heyətinin yeni sədri kollektivə təqdim olunub

Prezident İlham Əliyev Vüqar Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) idarə Heyətinin sədri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Qərara əsasən, Vüqar Əliyev oğlu Əliyev Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) idarə Heyətinin sədri təyin edilib.

Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) idarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunan Vüqar Əliyev oğlu Əliyev noyabrın 28-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev tərəfindən kollektivə təqdim olunub.

Təqdimatda Hikmət Hacıyev çıxış edərək Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrini çatdırıb.

Vüqar Əliyev ona göstərilən etimada görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib.

Neft yenə ucuzlaşacaq

“Qara qızıl” hər gün dəyər itirir

Neftin qiymətində kəskin eniş müşahidə olunur. Noyabrın geridə qalan günlərində “qara qızıl” 21 faizdən çox dəyər itirib. Hazırda Brent markalı neftin 1 bareli 81.50 dollara təklif olunur. Qeyd edək ki, noyabrın ilk günündə qiymət 99 dollara yaxın idi.

Millət vəkili Vüqar Bayramov deyib ki, “OPEC +” aliansı isə hasilatın kəskin azaldılması ilə bağlı öhdəliyə gedə bilmir. Deputat qeyd edib ki, praktiki olaraq, dünya neft içərisində üzür. “Təklif ilə tələb arasındakı fərq qiymətlərə təsirsiz ötürülmür. Bu da qiymət azalmalarını sürətləndirir. Dünyada ikinci ən böyük neft istehlakçısı olan Çin pandemiya səbəbindən ötən həftədən iqtisadi məhdudiyyətləri genişləndirir. Bu isə Çinin neftə olan tələbini azaldır. Sərt qaydalar səbəbindən hazırda Çində on milyonlarla insan sərt karantin rejimində yaşayır. Neftin qiymətindəki son azalmalar eyni zamanda global iqtisadiyyatdakı resessiya riskinin güclənməsi ilə bağlıdır. Rusiya - Ukrayna müharibəsi kontestində 2022-ci il üçün global iqtisadi artım proqnozu 4.1 faizdən 2.9 faizədək azaldılıb. Avropa İttifaqı üçün də builki proqnozlara yenidən baxılıb. İlin əvvəlində 4 faiz artım proqnozlaşdırılan avropalılar bu göstəricini 2.8 faizədək azaldıblar. Bütün bunlar neftə olan tələbin azalacağı ilə bağlı bazar tərəddüdlərini artırır və bu da qiymətlərdə müşahidə olunaqdadır. Neft bazarındakı proqnozlaşdırılma-yarın volatillik bir daha təsdiq edir ki, enerji resursları ilə zəngin ölkələr üçün güclü qeyri-neft sektoru formalaşdırmaq alternativsizdir. Neft bazarındakı sıçrayışlar istənilən zaman neft gəlirlərini kəskin azalda bilər”.

İsmayıl

Türkiyənin quru əməliyyatı əndişə yaradıb

Suriyada terrorçular rus komandanlığı ilə gizli görüşüb

Türkiyənin noyabrın 19-da başladığı “Pəncə-Qılınc” əməliyyatından səkkiz gün keçir. Bir həftədən çoxdur ki, Suriya və İraqın şimalındakı terrorçular havadan bombalanır. Son açıqlamaya görə, döyüş təyyarələri və pilotsuz uçuş aparatlarının iştirak etdiyi əməliyyatda 326 terrorçu məhv edilib.

“Şərq” Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Suriyanın şimalında qoşunları olan ABŞ və Rusiya Ankaranın dayanamazı tələb edir. Lakin Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğan quru əməliyyatlarının siqnalını verir. Konyada çıxış edən Ərdoğan, “Türkiyə öz təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sərhədləri daxilində və xaricində hər cür ixtiyar sahibibir. Bu hüququ istifadə etməyimizə heç kim mane ola bilməz” deyib. Ankaranın qətiyyətli mövqeyi YPG terrorçuları arasında çaxnaşmanı artırır. ABŞ çətinirə güvənən, lakin yenidən məyus olan terror tərəfdarları həftə sonu Qamışlıda, Mardin Nusaybinde nümayiş

Abdi-Çayko görüşündə Türkiyənin mümkün quru əməliyyatı müzakirə olunub. Xəbərə görə, rus komandanı Suriya ordusu birliklərini Türkiyə sərhədində yerləşdirilməsini bir daha gündəmə getirib. Görüşdə Türkiyənin mümkün əməliyyatına qarşı görülməli tədbirlərin gündəmdə olduğunu bildiren Mazlum Abdinin sözlərinə görə, Suriya əsgərlərinin yerləşdiriləcəyi xətt Türkiyə sərhədinin 30 kilometrliyində ola bilər. Moskva Ankaranı təmkinli olmağa çağırır. Prezident Vladimir Putin Suriya üzrə xüsusi nümayəndəsi Aleksandr Lavrentyev ötən həftə verdiyi açıqlamada Türkiyə və Suriyanın bir-birinə qarşı addımlar atmağa açıq olduğuna dair işarələr gördüyünü bildirib. Suriyanın şimalında 900-ə yaxın əsgəri olan ABŞ da Türkiyəni hədəf alan açıqlamalar verməkdədir. Pentaqon türk təyyarələrinin bombardmanın birbaşa ABŞ əsgərlərini təhdid etdiyini bildirir.

İsmayıl

Rusiya nəzarəti itirmək istəmir

Ona görə bölgədə gərginliyin qalmasında maraqlıdır

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı Ermənistanla yardım üçün tam tədbirlər kompleksini, o cümlədən vəziyyəti qiymətləndirmək üçün Azərbaycanla sərhədə missiya göndərməyi təklif edib. Bu barədə KTMT-nin baş katibi Stanislav Zas deyib. Onun sözlərinə görə, vəziyyət sadə deyil, Ermənistan - Azərbaycan sərhədində, demək olar ki, hər gün atışmalar baş verir:

“Ümumiyyətlə, KTMT-nin Ermənistanla yardım təklifi kompleksi fərqlidir: - siyasi-diplomatik, hərbi, sərhədə missiyanın göndərilməsi... Bunlar vəziyyəti real olaraq dəyərləndirməyə imkan verəcək”. Xatırladaq ki, bir neçə gün qabaq İrəvanda təşkilatın sammiti keçirilib. İrəvan hökuməti bütün cəhdlərə rəğmən, KTMT-dən dəstək ala bilməyib. O səbəbdən baş nazir Nikol Paşinyan qurumun yekun bəyanatını imzalamaqdan imtina edib. Paşinyan hesab edir ki, təşkilat Azərbaycana təzyiq göstərməli, hərbi fəaliyyətlərinə imkan verməməlidir. Qurum rəhbərliyi isə Azərbaycan-Ermənistan sərhədində missiya göndərilməsini təklif edir.

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə “Şərq”ə açıqlamasında bildirib ki, Ermənistan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına müvəqqəti rəhbərlik etdiyi dövrdə qurumdan Azərbaycan əleyhinə istifadə etmək üçün çox cəfəngliyə göstə-

rib. Bölgədə, xüsusən Azərbaycanla sərhədə gərginliyi saxlamaqla çalışıb ki, KTMT-nin regiona hərbi müdaxiləsini, ölkəmizə basqısını təmin etsin. Amma İrəvan öz məqsədlərinə nail ola bilməyib: “Çünki KTMT üzvləri konkret mövqə ortaya qoydular. Haqlı olaraq bəyan edildi ki, hazırda Azərbaycan - Ermənistan sərhədləri müəyyənləşmədiyi üçün, “Azərbaycan Ordusu Ermənistan sərhədində hücum etdi” iddiaları yersiz və absurddur. Digər məqam isə o idi ki, başda Belarus olmaqla qurumun digər üzvləri Azərbaycanla əlaqələri kəsməkdən birmənalı imtina etdilər. Nəticədə Ermənistan KTMT-dən istədiyini ala bilmədi və pərişan vəziyyətdə qaldı. Rusiya isə həm Ermənistanı əldən buraxmır, həm də bölgədə gərginliyin qalmasına çalışır.

Regionda qarşıdurma şəraitinin olması Rusiya üçün sərfəlidir. Çünki məhz bunun sayəsində prosesləri nəzarətdə saxlamaq və yönəltmək imkanı əldə edir. KTMT baş katibinin qeyri-müəyyən fikirləri də bu amala xidmət göstərir. “Bulanıq suda balıq tutmaq” sevdasında olan Kreml hansısa formada Azərbaycan-Ermənistan sərhədində də qalmaq niyyətindədir. Təbii ki, Azərbaycanın mövqeyi bəllidir. Rəsmi Bakı Rusiyanın bölgədəki növbəti demarşına ica-zə verməməlidir. Nəinki Rusiyanın, rəhbərlik etdiyi hansısa hərbi missiya bölgəyə gəlməli, əksinə, “sülhməramlı” adı ilə ərazilərimizə yerləşmiş rus hərbi kontingentini Azərbaycandan birdəfəlik uzaqlaşdırmaq lazımdır”.

İsmayıl Qocayev

Toqquşma mühiti yaradırlar

“Qarabağdakı erməni separatçıları ruslar cəsarətləndirir”

“Ermənistan KTMT-dən müsbət cavab ala bilmədikdən sonra Azərbaycanla qarşı aqressivləşib”. Bunu “Şərq”ə açıqlamasında hərbi ekspert Elxan Şıxəliyev ermənilərin Xocavənd, Füzuli, Tərtər və Ağdam istiqamətlərindəki mövqelərini atəşə tutmasına münasibət bildirərkən deyib.

O qeyd edib ki, bu aqressivləşmə iki istiqamətdə görünür:

“Birincisi, ermənilər Aİ-dən dəvət etdikləri mülki missiyaya göstərmək istəyirlər ki, Azərbaycan atəşkəsi pozur. Yeni ordumuzu Ermənistan tərəfinə atəş açmağa təhrik edirlər ki, həmin heyət bunu qeydə alsın və gələcəkdə Avropa institutlarında ölkəmizə qarşı istifadə etsin. Bu istiqamətdə bizim silah qüvvələrinin cavab verməsi üçün isə heç bir problem yoxdur. Çünki arada bufer zona olaraq üçüncü tərəfin yaraqlıları yerləşdirilməyib”.

Ekspertin sözlərinə görə, burada digər istiqamət Qarabağda olan qeyri-qanuni hərbi birləşmələrin atəşkəsi pozmasıdır: “Onları isə rus sülhməramlıları cəsarətləndirir. Yeni onlar ele bir şərait yadırır ki, atəşəşke pozulsun və bununla da sülhməramlıların Qarabağdakı davamiy-

yet müddəti uzadılsın.

Burada ermənilərin də hiyləgər düşüncələri yer alır. Onlar Rusiya sülhməramlılarının arxasında gizlənərək atəşkəsi pozanda, Azərbaycan ordusu da cavab verməli olur.

Ermənilər isə düşünür ki, bu toqquşma zamanı qarşı tərəfə atəş açıldıqda rus sülhməramlılarının heyətindən kimə ya həlak olsun, ya da yaralansın.

Qısaca desək, onlar Azərbaycan və Rusiya arasındakı münasibətlərin pozulmasına çalışırlar. Ümumiyyətlə, rəsmi İrəvan bu kimi tənqidatlarla Ba-

kının atacağı addımları tələsdirməyi hədəfləyir.

İstənilən halda Azərbaycan bu ərazilərdə antiterror əməliyyatları keçirməyin legitimliyini özündə saxlayır. Əgər rus sülhməramlıları qanunsuz birləşmələri torpaqlarımızdan çıxarmasa, bunu Azərbaycanın özünün etmə ehtimalı yaranır. Bu əməliyyatların nə zaman və harada keçirilməsini, Rusiya sülhməramlılarının fəaliyyətsizliyi və qeyri-qanuni qüvvələrin atacağı addımlar müəyyən edəcək”.

Nihat Müzəffər

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı

Azərbaycan hökuməti tərəfindən repatriasiya işlərinin davamı olaraq Suriyadan daha 16 nəfər vətəndaşımız ölkəmizə qaytarılıb. Onlardan 3-ü qadın, 13-ü uşaqdır. Bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin məlumatında bildirilib. Məlumatla görə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyi tərəfindən repatriantların qarşılanması və müvafiq olaraq sosial xidmət müəssisəsinə yerləşdirilməsi təmin edilib.

Müəssisəyə yerləşdirilmiş şəxslərə ilkin qayğı göstərilib və sosial reabilitasiya xidmətinə başlanıb. İlkin olaraq repatriasiya olunmuş hər bir şəxsin sosial-psixoloji qiymətləndirməsi həyata keçirilir. Bunun əsasında müvafiq sosial reabilitasiya planı hazırlanır, daha sonra sosial işçi və psixoloq tərəfindən sosial reabilitasiya prosesi başlayır. Sosial adaptasiya prosesinin aparılması və müəssisədə olduqları müddətdə asudə vaxtlarının səmərəli təşkili məqsədilə onlar müxtəlif fəaliyyətlərə cəlb edilir. Bu günədək İraq və Suriyadan ümumilikdə 409 nəfər vətəndaşımızın Azərbaycana repatriasiyası həyata keçirilib ki, onlardan 380 nəfəri uşaqdır.

Bu, kiçik rəqəm deyil. 380 uşaq ortalama 2 uşaq bağçası sakinlərinin saydır. Və bu uşaqlar bizimdir. Onları ölkəyə qaytarmaq nə qədər vacibdirsə, yenidən əldə etmək, "qazanmaq" da bir o qədər vacibdir. Buna necə nail olunmalıdır? Azərbaycan "Uşaq hüquqları haqqında" qanunun altılıyının təmin edildiyi, cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Uşaqlara dair 2020-2030-cu illər üçün

Strategiyası"nın icrada olduğu ölkədir. Həm qanunda, həm də məlum strategiyada zorakılığa, diskriminasiyanın müxtəlif növlərinə məruz qalmış, hüquqları pozulmuş uşaqların müdafiəsinin hüquqi əsasları və icra mexanizmləri işlənib, hazırlanıb. Bu mexanizmlərin həyata keçirilməsi, uşaqların təkə müdafiəsi deyil, həmçinin hüquqlarının bərpası və onlain cəmiyyətə inteqrasiyasından asılıdır. Təhlükələrə məruz qalmış uşaqların fiziki sağlamlığı, mənəvi cəhətdən üstün keyfiyyətlərə malik olması sosial reabilitasiyanın təşkilinə bağlıdır.

"Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova "Şərq"ə açıqlamasında xarici ölkələrdən hüquqi çərçivələrə uyğun qaydada ölkəyə qaytarılan uşaqların sosial reabilitasiyasının vacib məsələ olduğunu deyib:

- Sırr deyil ki, bu uşaqlar çətin şərtlərdə dünyaya gəlib, körpək, erkən yaş dövrləri də mürəkkəb hərbi-siyasi şəraitdə keçib. "Azərbaycan Respublikasında

hərbi mənzərəsinə baxmaq müəyyən etmək asandır. Sevindiricidir ki, Azərbaycan dövləti milli, dini, siyasi mənsubiyyətdən, dünyaya baxışlarından asılı olmayaraq həmin valideynlərin övladlarına sahib çıxır, onların ölkəyə qaytarılması üçün prosedür qaydaları həyata keçirir. Əlbəttə, onlar bizim uşaqlardır və Vətənə qayıtmalıdır. Qalır, onların cəmiyyətə sağlam şəkildə inteqrasiyası, sosial, hüquqi təminatları, bunu da Azərbaycan hökuməti həyata keçirir. Bu uşaqlar və onların valideynləri də həmçinin, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hüquqlarından yararlanmalı, onlara lazımı yardım göstərməli,

Suriyadan dönən uşaqlar...

Onlar da bizimdir, Vətənin bir parçası olmalıdırlar

məişət zorakılığı ilə mübarizəyə dair 2020-2023-cü illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nda zorakılığa məruz qalmış uşaqların hüquq və mənafələrinin qorunması ayrıca qeyd edilir. Bu, yalnız ölkə daxilində, ailə içində və ya digər müstəvilərdə zorakılığa məruz qalanlara aid deyil. Burada həm də vaxtilə müəyyən

sosial xidmətlərlə təmin edilməlidirlər. Burada əsas məqamlardan biri uşaqların bundan sonra sağlam nəsil olaraq yetişdirilməsidir.

M.Zeynalova qeyd edib ki, bu məsələ nail olmaq üçün uşaqların təhsilə cəlb edilməsi vacibdir:

- Əgər o uşaqlar arasında məktəbəyax-

Mehriban Zeynalova: "Əsas məqsəd bu uşaqları yenidən qazanmaq, onları ölkəmiz, dövlətimiz üçün layiqli vətəndaş olaraq yetişdirməkdir"

səbəblərdən ölkədən xaricə getmiş valideynlərin məskunlaşdıqları ölkələrdə dünyaya gətirdikləri və çətin şəraitdə böyüdülən uşaqların hüquqlarının müdafiəsini də özündə ehtiva edir. Bu uşaqların hansı şəraitdə yaşadığı, hansı şəraitdə böyüdüyünü həmin regionların siyasi-

lılar varsa, mütəlx təhsilə cəlb edilməli, bağça yaşlılar da bağçalara cəlb edilməlidir. Təbii ki, əvvəlcə sosial reabilitasiya proqramları icra olunmalıdır. Uşaqların sağlamlığı bərpa edilməli, təməl ehtiyacları qarşılanmalı, ailəsi olanların ailələrə qayıtması üçün səy göstərməli, valideyn-

ni varsa, valideynlə birlikdə, yoxdursa, yaxın qohumlarla əlaqə saxlanmalı, uşaqlara sahib dura biləcək, bunu istəyən şəxslər müəyyən etməli, onlarla əlaqə yaradılmalı və uşaqların ailəyə təhvil verilməsi prosesi başa çatdırılmalıdır. Bu ona görə vacibdir ki, uşaqların sosial reabilitasiyasında ailə mühiti böyük əhəmiyyət daşıyır. Ailə mühitində uşaq daha tez cəmiyyətə inteqrasiya olunur. Uşağın ailəsinin olması, ona doğmaların, yaxın qohumların sahib çıxması çox önəmlidir. Yox əgər belə imkan yoxdursa, təbii ki, dövlət müəssisələri var, uşaqlar bu müəssisələrə yerləşdirilir və sosial proqramlarla əhatə olunurlar. Bu məsələlərdə sosial-psixoloji xidmət işinin keyfiyyətli təşkili də çox əhəmiyyətlidir. Çünki bu uşaqlar həm çətin həyat şəraitində yaşayıb, həm də psixoloji gərkinlik şəraitində. Onlara psixoloji dəstək mütələq verilməlidir. Bütün bu məsələlər

"Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı"nın əsas istiqamətlərində əks olunub. Fəaliyyət Planında çətin həyat şəraitində, baxımsız və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan uşaqların sosial müdafiəsi və reabilitasiyasının vacibliyi vurğulanır. Ölkədə reabilitasiya mərkəzləri, sığınacaqlar fəaliyyət göstərir, qaynar xətt və dəstək xidmətləri mövcuddur. Hazırkı situasiyada mövcud uşaq müdafiə mexanizmlərinin daha təkmil və müasir tələblərə uyğun formalaşdırılması, hər bir uşağın maraq və ehtiyaclarının nəzərə alınması vacibdir. Çətin həyat şəraitində, zorakılığa məruz qalmış uşaqlara həssas yanaşılmalıdır. Onlarla psixoloqlar və sosial işçilər məşğul olmalıdırlar. Əsas məqsəd bu uşaqları yenidən qazanmaq, onları ölkəmiz, dövlətimiz üçün layiqli vətəndaş olaraq yetişdirməkdir.

Mələhat Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının (AVH) təşkilatçılığı ilə "Ümumtürk mədəniyyətinin inkişafında Şuşa şəhərinin rolu" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.

Tədbiri Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının İdarə heyətinin üzvü, AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun şöbə müdiri dosent Hacı Həsənov açaraq, Azərbaycanda "Şuşa İli"nin elan olunmasının əhəmiyyətindən, ziyalıların bu istiqamətdə dövlətə dəstəyindən bəhs edib. O, azərbaycanlı alimlərin Şuşa ilə bağlı önəmli işlərə imza atdıqlarını söyləyib.

Millət vəkili Ceyhun Məmmədov qalib xalq olaraq, qələbəmizi daha da möhkəmləndirməyin zəruri olduğunu vurğulayıb. Tarixdən nəticə çıxarmalı olduğumuzu deyən C.Məmmədov, Azərbaycanın xilasının türk dünyasının birliyində olduğunu qeyd edib.

Millət vəkili Vüqar Bayramov Şuşanın həm Azərbaycan, həm də bütün türk dünyası üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb. Şuşa ilə bağlı Milli Məclisdə ayrıca qanun qəbul edildiyini xatırladan V.Bayramov, azad edilən ərazilərimizin bərpasına milyardlarla manat vəsait ayrıldığını açıqlayıb.

Millət vəkili Jale Əhmədova da türk dünyasında Şuşanın böyük önəminin olduğunu vurğulayıb. O, Azərbaycanla Türkiyə arasındakı münasibətlərdən, strateji mütəfiqlikdən bəhs edərək, belə konfransların daha çox keçirilməsinin vacib olduğunu bildirib.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının icraçı direktoru, Müasir İnkişaf Birliyinin sədri, AMEA-nın şöbə müdiri Mübariz Göyüşlü əsasən ziyalıların təmsil olduğu Hərəkatın yarandığı 3 il ərzində gördüyü işlərdən, keçirdiyi tədbir, görüş, səfərlərdən söz açıb. O, Şuşa və Qarabağa bağlı AVH sıralarında təmsil olunan alimlərin, araşdırmaçıların maraqlı çıxışı, kitab, məqalə və s. hazırladığını da diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının İdarə heyətinin üzvü, Azərbaycan Döyüş Federasiyaları Assosiasiyasının prezidenti Azər Həsənsəy Şəhid və Qazilərimizin qanı ilə azad edilən torpaqları gözbəbəyi kimi qoruyub olduğunu vurğulayıb.

Gəncliyə Yardım Fondunun prezidenti Ahmet Tecim Şuşa şəhərini türk əsrinin dirçəliş rəmzi kimi xarakterizə edib.

Şuşanın xalqımızın qürur mənbəyi olduğunu deyən AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun elmi katibi do-

sent, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Aygün Bağırılı, bayrağımızın bu şəhərdə dağalanmasından sonsuz fəxr hissi keçirdiyini açıqlayıb.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun müəllimi fəlsəfə doktoru Əhməd Niyazov tarixi həqiqətlərin arxivlərdə olduğunu deyərək, alimlərimizin bu sahədəki qiymətli tədqiqatlarını beynəlxalq aləmə çıxartmaq lazım olduğunu söyləyib.

Diaspor Fəaliyyətinə Jurnalistlərin Dəstəyi təşkilatının sədri Fuad Hüseynzadə "Şuşa İli" çərçivəsində gördükləri işlərdən danışib. O, xarici ölkələrdə bu istiqamətdə daha fəal təbliğat aparmayın vacibliyini vurğulayıb.

Çıxışlardan sonra elmi məruzələr təqdim olunub.

ADNSU-nun professoru, tarix elmləri doktoru Camal Mustafayev "Şuşanın yaranma tarixi" mövzusunda məruzə edib. Şuşanı, onun tarixini 20 ildir araşdırdığını deyən professor, şəhərin əsasından qoyulmasının Pənahəli xanın adıyla bağlı olduğunu vurğulayıb. O, Şuşanın məhəllələri, adının mənşəyi ilə bağlı ən son tədqiqatlarla əsaslanan fikirlərini bölüşüb. Şuşanı formalaşdıran yerli türk tayfaları haqqında danışan C.Mustafayev Qarabağ xanlığının çar Rusiyanın işğalından sonrakı tarixindən də bəhs edib.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının İdarə heyətinin üzvü, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, dosent Mübariz Ağalarlı "Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin olunmasında Şuşa və Bakı Bəyannamələrinin rolu" mövzusunda məruzə edib. O, Qarabağ münəqışəsi barədə fikirlərini çatdırdıqdan sonra 15 iyun 2021-ci ildə

imzalanan Şuşa Bəyannaməsinin regionda yeni geosiyasi realıq yaratdığını açıqlayıb və Azərbaycan - Türkiyə mütəfiqliyinin strateji əhəmiyyətindən bəhs edib.

Türkiyənin Kastamonu Universitetinin professoru Namiq Musalı "Qacarlar dövrünə aid bəzi farsdilli mənbələrdə Şuşa şəhərinin təsviri" mövzusunda məruzəsini videoforata təqdim edib. O, qədim salnamələrdə və farsdilli mənbələrdə əksini tapmış Şuşa və İrəvan şəhərlərinin Azərbaycana məxsusluğu ilə bağlı mühüm faktları konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının Məclis üzvü, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun şöbə müdiri fəlsəfə doktoru Məhəmməd Cəbrayilov "Şuşalı ictimai-siyasi xadimlərin Azərbaycan mədəniyyətinə təsiri" mövzusunda məruzə edib. Alim Şuşanın mədəniyyət mərkəzi kimi önəmli bir mövqeyə sahib olduğunu qeyd edib. Şuşalı ictimai-siyasi xadimlərin fəaliyyətindən bəhs edən M.Cəbrayilov, Əhməd bəy Ağaoğlu və digərlərinin türk dünyasına verdiyi töhfələr haqqında da danışib.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının Məclis üzvü, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun əməkdaşı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Bəxtiyar Həsənov "Şuşa şəhərində yaradılmış ədəbi-bədii məclislərin şəhərin mədəni həyatına təsiri" mövzusunda məruzə edib. Məruzəsində o, Şuşada fəaliyyət göstərən və dövrün nüfuzlu ziyalıların birləşdirən ədəbi-bədii məclislərlə yanaşı, Qarabağ musiqisi, Şuşa musiqi məktəbi haqqında da danışib.

Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının Məclis üzvü, ADPU-nun Ümumi tarix kafedrasının baş müəllimi tarix üzrə fəlsəfə doktoru Tələh Cəfərov "1918-1919-cu illərdə Şuşada keçirilən erməni qurultayları və onların AXC üçün nəticələri" mövzusunda məruzə edib. Məruzəsində o, xarici qüvvələrin Qarabağı ələ keçirmək istiqamətində cəhdlərindən danışib. Tarixdə erməni-azərbaycanlı münəqışəsi haqqında faktlara toxunan T.Cəfərov, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bu yöndə erməni tənqidatlarının qarşısını almaq üçün gördüyü işlərdən də bəhs edib.

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun aparıcı elmi işçisi fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Faiq Ələkbərlili "Yusif Vəzir Cəmənzəminlin milli fəlsəfə tarixi və ictimai-fəlsəfi görüşləri" mövzusunda məruzə edib. O, Y.V.Cəmənzəminlinin çoxşaxəli fəaliyyəti, onun gördüyü işlərdən bəhs edib. F.Ələkbərlili şuşalı xadimlərə - Əhməd bəy Ağaoğlu, Üzeyir bəy Hacıbəyli və digərlərinə həsr olunmuş elmi-kütləvi tədbirlərin keçirilməsini vacib sayıb.

Albaniya Azərbaycan Dostluq, Elm və Mədəniyyət Dərnəyinin rəhbəri, Türkiyə tarixi üzrə araşdırmaçı doktor Entela Muço çıxış edərək, Şuşa şəhərinin türk xalqları üçün əhəmiyyətindən, Şuşanın mədəni nailiyyətlərindən danışib.

Estoniyada fəaliyyət göstərən "Karyera" Təhsil Akademiyasının rəhbəri Sə-nəm Əli Azərbaycan mədəniyyətini Avropaya tanıtmayın çox vacib olduğunu söyləyib. Azərbaycan Vətəndaş Hərəkatının İctimaiyyətlə əlaqələr üzrə kordinatoru Anar Salehoğlu Şuşa və işğal

olunmuş torpaqlarımız haqqında ümummilli lider Heydər Əliyevin fikirlərini və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ərazilərimizin azad edilməsi istiqamətindəki fəaliyyətindən ətraflı bəhs edib.

Rusiyanın Məhkəmə Tikinti və Texniki Ekspertiza İnstitutunun professoru, texniki elmlər doktoru, Türk Kültür Platformasının sədr müavini Rafail Qəribli Şuşa şəhərinin inkişaf perspektivləri ilə bağlı fikirlərini konfrans iştirakçıları ilə bölüşüb.

Avstraliya-Azərbaycan Assosiasiyasının prezidenti Mikayıl Oyta təmsil etdiyi ölkənin Şuşaya yatırımlar etmək imkanlarından, Avstraliyada azərbaycanlıların ermənilərə qarşı aktiv fəaliyyət aparmasını vacibliyindən danışib.

Hollandiyadan Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin mətbuat katibi, türko-loq Gülnar Əliyeva Avropa ölkələrində güclü düşüncələrindən, Pakistanda Azərbaycanı təbliğ etməsindən, ölkəmizə olan sevgisindən danışib.

Tədbirdə Şuşa və Azərbaycan haqqında videoçarxlar nümayiş etdirilib.

Tədbirin sonunda iştirakçılara sertifikatlar verilib, xatirə şəkl çəkilib, konfransın materiallarının çap olunacağı, gələcəkdə də bu kimi tədbirlərin davam etdiriləcəyi bildirilib.

